

BENDŽAMIN  
LAJER  
PROMAŠAJI

*Prva knjiga*  
**HODOZEMLJA**

*S engleskog prevela*  
Vesna Stojković



**Čarobna  
knjiga**

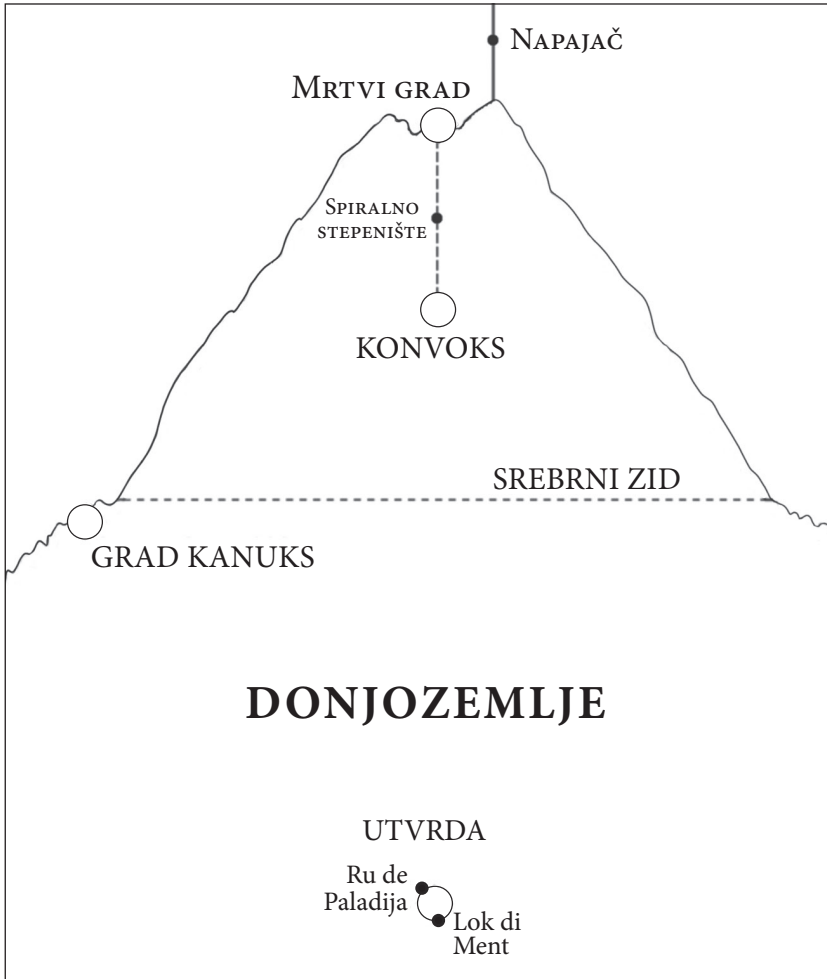
*Onima koji nikad nisu odustali*

# PLANINA

## DIJAGRAM KRAJA SVETA

*Bajnd e Rejnald, sholaj prvog reda*

***Za sve one koji bi da razumeju ove užasne događaje  
i njihovu geografiju***





PRVI DEO



# KONVOKS

## Korisnost vatre

*Ako smo zaista samo zupčanici i deo neke veće mašine,  
onda ona sigurno stvarno loše funkcioniše.*

ALVAREZ, ILADIJUM

Nešto vrlo nalik čoveku kreće se niz stari kameni hodnik, dok mu prsti klize duž prašnjavog zida. To nešto što nije baš čovek privlačno je na neki grub način, svetlosivih očiju, u čijim se uglovima vide bore od smeha. Odeća mu je zaprljana od putovanja, ali izvanredno dobrog kroja. Njegovo ime je – trenutno – Vest.

Na boku nosi oružje koje mu nije potrebno, ali važno je održati spoljni utisak. Ovih izgubljenih i slomljenih dana nema mnogo stvorova koji bi mogli da povrede tako kao što to može Vest, ali njegov otac je uvek govorio da, ako već radiš nešto, onda uradi to kako valja. Nosi oružje sa stilom, razmetljivo isturivši kuk da istakne fini zlatni filigranski rad i ručno urađenu glazuru.

Vest je danima putovao kroz tamu ispod Planine, te čudovišne građevine, toliko ogromne da su se čitave civilizacije uzdizale i propadale na njenim obroncima. Planina je Vestu gnusna; sama činjenica da nešto tako veličanstveno, nešto što zauzima tako značajno mesto u istoriji i legendi može toliko da posrne, da postane tako izgubljeno i beznačajno. Ali, s druge strane, isto bi se moglo reći i za samo Hodozemlje; isto bi se moglo reći i za samog Vesta.

Ne dolaze mu često takve misli, a to što sada tako razmišlja samo pokazuje koliko je sumoran okoliš u kome se nalazi.

Ono najgore u vezi s putovanjem u Donjozemlje jeste to što ovde nema vrata, ne postoji jednostavan način da s jednog mesta zakoračite na drugo, ne postoji brz način da zaobiđete zamorno pešačenje. Bio je

primoran da uđe kroz pukotinu koja se pre nebrojeno mnogo vekova otvorila u obroku Planine, otkrivši lavirint dugih mračnih odaja i tunela. Srećom, nedaleko odatle nalazio se zaostali grad Kanuks, u kome *jesu* postojala vrata. Ljut je zbog ovog sramnog traćenja njegovog vremena, zbog ovog dosadnog putovanja, ali primio je zanimljiv poziv.

A Vest nije neko ko bi dozvolio da mu promakne nešto zanimljivo.

Ipak, to nije prijatno putovanje. Ima osećaj, sada već nekoliko dana, da se spušta u mračnu utrobu zveri koja se raspada. Ima neugodan osećaj da silazi u grob. Za Vesta se ni u kom slučaju ne može reći da je sentimentaln, ali nemoguće je prolaziti kroz ove prazne dvorane i hodnike a ne pomisliti na hiljade i milione mislećih bića koja su sigurno tu umrla. Umrli su zbijena uz svetla koja se gase, spaljujući sve što može da gori, moleći se bogovima koji nisu marili za spas koji neće doći.

Vest je već dugo živ, ali čak ni on ne može da kaže koliko je dugo Donjozemlje mrtvo. Pa čak ni koliko mu je vremena trebalo da umre. Srebrno doba bilo je fino izrađen stvor i njegov leš je sporo trulio.

Negde ispred sebe ugleda vatru, slabašno treperavo svetlo u moru tame. Bledu zlatnu iskru u beskonačnom crnilu. Vest, međutim, poseduje vid bolji od bilo kog drugog čoveka i opazi da je vatra zapaljena na velikom otvorenom prostoru, a u njenoj pozadini zavojitu krivu koju ne može najbolje da razabere pri treperavom svetlu. Vidi četiri prilike kod vatre, još uvek jedva nešto više od obrisa. Uveri se da mu je oružje u pripravnosti, za slučaj da mora malo da se razmeće, i posle malo razmišljanja preuzme srdačno držanje, koje je prisvojio od jednog posebno šarmantnog poznanika.

Zagrebe namerno stopalom po tlu i vidi kako se jedna od prilika uspravila i pogledala u njega. To je mehaničko-srebrna osoba, ali to Vesta ne brine. Ima nas svakakvih, umeo je da kaže njegov otac, posebno u sumornim vremenima.

„Zdravo, prijatelji!”, dovikne Vest usred tišine vatrom osvetljene odaje. „Dobro vas našao. I smem li da priđem vašoj vatri?”



Njegov glas neobično odjekne iz tmine, kao da je izmenjen tamo, a velika odaja deluje prašnjavo i drevno. Prostor je veći nego što je pretpostavljao; vatra nije dovoljno blistava da bi video dokle se proteže. Oko njega su raštrkani nejasni srebrnkasti oblici, možda drevne skulpture ili nekakva rasvetna tela, ali Vest se ne obazire na njih. Ako je ovde i bilo *Srebra*, pokretačke sile koja je nekada napajala ove skulpture i davala Donjozemlju svetlo, ono je sada davno iščezlo. Ta srebrna oblička obrazuju labav krug oko ogromnog kružnog stepeništa koje se u masivnoj spirali penje do tavanice. Naspram nje, vatra je mala, a prilike oko vatre još manje.

Visoka mehanička prilika ustane i nakloni se dok Vest prilazi, a i ona je veća nego što je Vest mislio, barem šest pedalja. Uzdiže se nad vatrom i prilikama oko nje. Automat ima izduženu spljoštenu glavu i oštre člankovite zglobove. Uglavnom je beo, od nekakvog blistavog glatkog porcelana koji istovremeno odaje utisak i lepote i smrti. Vest prepoznaje u njemu oblik Janjičara, jedne od starih ratnih mašina. Ali um koji živi u telu sasvim je druge vrste. Vest poznaje ovu osobu, po glasu koji je bije, ako ne iz iskustva.

Dok Vest prilazi vatri, drevni automat klima glavom, a jezik kojim se izražava odražava lukav osmeh.

„Zdravo, zdravo i zdravo!”, kaže automat kitnjasto se naklonivši Vestu. Glas mu je treperav poput trske, poput zvuka meha i pumpe, dubok i topao. „Dobro došao uz našu vatru, prijatelju, i ono malo udobnosti koju pruža!”

Vest uzvratil naklon, ali mnogo pliće. Osmotri ostale okupljene oko vatre i zaključi da trenutno ne predstavljaju veliku pretnju. Jedan dečak sedi na komadu kamena s njegove leve strane, a njemu zdesna je krupan čovek koji se oslanja na pokretni kauč. Pored njega je prelep, krajnje nevažan, sluga. Vest se ponovo usredsredi na izuzetnu mehaničku osobu. Srećom, u ovom slučaju prikladan način obraćanja vrlo je jednostavan. Nije uvek tako s konstruisanim stvorovima – a ni s bilo kim drugim, kad smo već kod toga. Visoka mašina je poznata po tome što voli da joj se obraćaju muškim počasnim titulama.

„Zdravo i vama, gospodine Terpentine, čast mi je da vas konačno upoznam. Čuo sam mnogo o vašim podvizima tokom godina i prava je retkost kad neko može da se meri s legendom o sebi.” Vest sakrije podrugljiv smešak; da gospodin Terpentin može da se meri s legendom o sebi, bio bi natopljen još uvek toplom krvlju i smrskanim zubima dece.

Gospodin Terpentin se lukavo zasmejulji – očigledno je osetio da mu se Vest podsmeva. Vest nije navikao da bude u društvu onih koji mogu da isprate njegov humor i moraće da bude oprezniji. Ne bi valjalo da već sada stvori neprijatelje. Ali Terpentin ne deluje uvređeno. Raširi svoje dugačke zgلوبne udove kao da se pravda, samo delom se rugajući.

„Kao i ti, legendarni Lurde... Ah! Oprosti mi, ali sada te znaju kao *Vesta*, zaboravio sam. Ko bi i pomislio da ću upoznati jednu tako veliku figuru u istoriji! Oprostićeš mi, naravno, ako pokazujem preveliko oduševljenje. Molim te! Dobro nam došao. Nekoliko nas se okupilo, ali naš krug nije potpun, pa možemo da protraćimo malo ugodnog vremena na besmislice. Da li si možda za malo *čusa* dok nas budem predstavljao?”

„Nijedan putnik kroz Hodozemlje”, složio se Vest, „ne bi smeo da odbije ljubazno ponuđen *čus*. A posebno ne na ovako mračnom i pretećem mestu.”

Debeljko na pokretnom kauču se nespokojno promeškolji. Vest ima utisak da je on obično u središtu razgovora i da nije navikao da bude isključen. Vest zatim malo pažljivije prouči ostale okupljene oko vatre. Treba iskoristiti svaku prednost koja se ukaže – još jedna od izreka njegovog oca.

„Kad smo kod predstavljanja, bojim se da ostale iz našeg društva ne poznajem.” Vest se nakloni okupljenima oko vatre, naklonom prikladnim za nove saradnike za koje nismo sigurni koji položaj zauzimaju i kome polažu odanost. „Kao što naš ljubazni domaćin kaže, zovem se Vest i na svaki način sam vam usluzi.” Čovek na pokretnom kauču se nakašlje, ne mogavši da sačeka svoj red.

„Možeš me zvati D’Ale”, kaže okrenuvši se ka Vestu, ali mu se ne nakloni, samo blago nakrivi glavu. „Imam tu čast da me tradicionalno zovu ‘gospodar’, ali pretpostavljam da možemo da zanemarimo formalnosti zbog ovog skupa.”

Glas mu je grub ali nadmen. Ima prašnjav, gotovo pomodreo ten, koji odudara od njegove blistave, gotovo drečave odeće i duge guste pletenice crne kose. Oči mu nisu nijedne određene boje, ali svetlucaju na svetlu vatre. Prihvati malu bombonu od sluge kraj sebe i vešto je ubaci u usta. To je čovek navikao na to da se prema njemu odnose s poštovanjem i da uživa u ugodnostima. Vest primeti to, kao što bi ratnik primetio sve što mu je u vidokrugu i dobar zaklon. Osmehne se i nakloni, previše duboko. Ponuditi im previše može biti jednako uvredljivo kao i ponuditi premalo.

„D’Ale, dakle. Drago mi je što sam vas upoznao.” Vest ignoriše slugu; jasno je da je ta osoba toliko ispod Vestovog statusa da bi bilo kakvo obraćanje bilo bolno za obojicu. D’Aleov *kantreit* – pokretni kauč – predmet je fine izrade, funkcionalni ostatak srebrnog doba, i Vest je zapanjen činjenicom da taj čovek poseduje nešto takvo. To je mnogo upečatljiviji znak njegovog statusa nego razmetljivo prstenje na njegovim prstima.

„Gospodaru D’Ale”, kaže gospodin Terpentin petljajući oko elegantnog keramičkog lonca na vatri, „donosim vam pozdrave iz velikog carstva Kanuksa, koje leži na nižim obroncima Planine, toliko iznad nas. Možda ste primetili njegova svetla dok ste ulazili.”

„Zaista jesam”, odvrati Vest. „Slava Kanuksa seže daleko, čak i u ovo tužno doba. Priča se da ste vi dragulj Planine! Čast je upoznati stanovnika te velike metropole.”

Punački čovek, koji voli da mu se obraćaju sa *gospodar*, uskopisti se kad to čuje, a Vest sakrije osmeh. Kanuks nije veliko carstvo; u najboljem slučaju, to je civilizacija na zalasku, koja se jedva održava u životu, na samom rubu poznatog sveta. Vest nije nikad čuo za njega dok nije prošao kroz pukotinu koja ga je dovela ovamo.

„I naravno”, kaže gospodin Terpentin, gotovo nehajno, „sigurno znate dete, Sivog.”

Duge oštrice na Terpentinovim prstima rašire se ka dečaku koji sedi na kamenu zureći u plamen. Prelep je, ali nepomičan, na neki vrlo odrastao način. Vest nije obraćao mnogo pažnje na njega, osim što se pitao šta jedno dete radi u društvu gospodina Terpentina, ali sada ga malo pažljivije pogleda. Dečakove boje su neobične, koža crna gotovo kao ugalj, a oči blistavo zlatne.

Vest se nesvesno namršti; neuobičajena omaška. Ima nas raznih, kako kažu, a u Hodozemlju ih ima svih oblika i boja. „Majka ispljune boju”, kako kažu. Narodi Zemalja stvoreni su u svim oblicima i svim kombinacijama boja i to je retko nešto što ćete primetiti ili o čemu ćete pričati. Ali ova *određena* kombinacija... Ili možda samo te oči.

Vestu najednom sine i oseti kako je prebledeo.

„Ne... To, naravno, nije *Primarno Sivi*?” Vesela ličnost koju je Vest preuzeo se pokoleba – iskreno je iznenađen, što je za njega retka emocija. Dete malčice podigne glavu, pogleda u Vesta i oni razmene nemi znak, bez reči prenoseći poruku koju znaju samo Mudri: *Obojica smo stari, ali ja sam stariji*.

Dečak ponovo uperi svoje uznemirujući zlatne oči u vatru, ne obraćajući više pažnju na Vesta. Vest je previše zapanjen da bi se naljutio zbog te uvrede. *Primarno Sivi!* Mogao bi se opkladiti u mnogo para da je ovo dete mrtvo već dva – možda i tri – svetska doba!

Pretvarajući se da ga dečak ne ignoriše, Vest mu se veselo i s mnogo poštovanja nakloni. Namesti na lice osmeh najbolje što može i okrene ga ka gospodinu Terpentinu.

„Sećam, se, naravno, legendarnog *Primarno Sivog*”, kaže Vest oporavivši se od iznenađenja, „mada sam ga upoznao davno i mnogo zemalja odavde. Pa ipak! Pa ipak. Divno je sve vas upoznati, čak i pod takvim okolnostima. Dakle, da li je naš krug potpun? Imam silnu želju da probam vaš nesumnjivo izvrstan *čus*, gospodine Terpentine. Međutim, znam da se nasuti piće pre nego što su svi na okupu u nekim zemljama smatra lošim predznakom.”

Vest primećuje da je prisvojio nešto od kitnjastog naglaska gospodina Terpentina i zaključio da to nije loše. Ima osećaj da će mu za ovaj skup u mraku trebati malo melodramatičnosti, a čak se i mehaničko-srebrni ljudi uljuljkaju kad vide sebe u ogledalu.

„Avaj”, kaže gospodin Terpentin i skloni lonac s vatre, „naš krug nije sasvim potpun. Pa ipak, ne moramo da trpimo žedni! Pod normalnim okolnostima ne bih ni pomislio da sipam piće prekinutom krugu, ali usuđujem se reći da smo u ovom slučaju bezbedni. Za svaku lošu sreću koja bi mogla da nas zadesi već smo odavno platili, a jedino zbog čega treba da brinemo u Donjozemlju jesu leševi.”

Ne sačekavši da dobije ni odobravanje ni odbijanje, Terpentin sipa u pehare piće koje se puši. D’Ale se nakašlje, a *kantreit* se uznemireno promeškolji, nateravši slugu da se pomeri, na šta se Vest trgne. Zaboravio je da je ovaj tu.

„Dok čekamo”, D’Ale se trudi da bude taktičan, „zašto ne bismo pokrenuli temu zbog koje smo se okupili? Priznajem da ne znam ništa o tome i priznajem da mi se ne sviđa taj osećaj.”

„Informacije su zaista valuta Mudrih”, složi se Vest i prihvati pehar. D’Ale budalasto klima glavom, ne shvatajući da je njega smatrati jednim od Mudrih toliko smešno da je gotovo uvredljivo.

„Zaista jesu”, kaže gospodin Terpentin i pruži Sivom pehar, koji dečak odloži na stranu. „I trebalo bi da se sva misleća stvorenja čvrsto drže te mudrosti. Međutim, bojim se da naša prava domaćica tek treba da dođe i usuđujem se reći da joj se nimalo ne bi svidelo što pričam preko reda.”

D’Ale promumla nešto i prihvati pehar *čusa* od gospodina Terpentina. Popije gutljaj i napravi grimasu. Prikrije svoju reakciju, ali Terpentin ipak primeti i ukruti se. Jedva primetna reakcija, ali Vest preračuna i skрати D’Aleov očekivani životni vek. *Njega nisi smeo da uvrediš, prijatelju. Ne ako je stvarno onakav kakva ga reputacija prati – a ona je pozamašna i prilično mračna.*

„A što se našeg domaćina tiče, priznajem da to i mene pomalo kopka”, kaže Vest i popije gutljaj pića, „S obzirom na uzvišeno društvo već okupljeno oko vatre, ne bi me čudilo da je to jedan od samih Devetoro!”

Gospodin Terpentin se nasmeje piskavim zviždukom. „O, čuda tek predstoje, dobri moj gospodine Veste! Prijatelji prijatelja, novi i izandali saputnici, divne pridošlice i, usuđujem se reći, poneko iznenađenje.”

„Svakako nema većeg iznenađenja od legendarnog gospodina Terpentina”, kaže Vest, „i jedinstvenog Primarno Sivog. Dve ličnosti koje bacaju duge senke preko Zemalja.”

„Previše potcenjujete sebe, gospodine!”, uzvikne gospodin Terpentin, ponovo napuni lonac i stavi ga na vatru. „Ni vi nikako niste beznačajna pojava.”

Vestov osmeh se opusti. Oseća nagoveštaj uvrede, možda više u tonu kojim je mašina to rekla nego u samim rečima. „Pomešali ste me s mojim ocem”, usprotivi se, „ili možda s mojom braćom i sestrama. Ja lično samo sam svačiji sluga, čuven samo po svojoj bliskosti s moćnima.”

„Siguran sam da bi vaša braća i sestre rekli isto”, kaže gospodin Terpentin i Vestov osmeh se na trenutak zaledi. Da li mu se ovaj stvor ruga? Ali ne, ovo ponizno čudovište ne bi se usudilo, kakva god reputacija da ga prati. Vest odabere da se nasmeje i njegov smeh poput grmljavine odjekne sobom.

„Moja braća i sestre poseduju mnogo lepih osobina”, kaže Vest, „ali preterana poniznost nikad nije bila jedna od njih.”

„Sinovi i kćeri Hantera Fajna sigurno ne moraju da budu ponizni?”

Jebeni stvor mu se *stvarno* ruga! Vestovi prsti se stegnu i opuste. Učini mu se da je primetio smešak na licu besmrtnog Primarno Sivog, ali – ne. To je samo odsjaj vatre. I to je u redu; Vest je ovde samo kako bi saznao šta je zapravo razlog ovog poziva – ovog skupa. Kada to bude saznao, možda će naučiti nekoga koliko prepredenost može da bude opasna.

„Izvinjavam se”, kaže D’Ale i zaškilji u Vesta. „Ali je l’ to neko pomenuo *Hantera Fajna*?”

Jasno je da D’Ale ne zna ko je Vest, ali mu je to ime poznato. Gospodin Terpentin je poznat samo u izvesnim neugodnim krugovima, a Primarno Sivi je više legenda nego ime, ali *Hantera Fajna*...

Vest oseti u grlu ono čudno komešanje protivrečnih osećanja, delom ponos, a delom gorčinu.

„On mi je bio otac”, nerado kaže Vest. „Da tako kažemo.”

Začuje kikotanje iz tmine iza vatre i struganje nogu dok im se neko približava. Vestova ruka pođe ka oružju, ali gospodin Terpentin se ne pomeri, niti deluje uznemireno. Glas – Vestu neobično poznat – ponovo se zakikoće.

„Mislim da zapravo želiš da kažeš”, izgovori glas, još uvek u tmuni, „kako je, nakon što se ubio, nagurao sve svoje najgore osobine u tebe.”

Vest se ukruti, možda i više nego što je sama uvreda zavređivala. Ima nečeg poznatog u tom glasu, ali ne može odmah da se seti čega. U životu dugom kao što je njegov to je uobičajen osećaj, ali ipak ga prožme jeza. Neka prilika, gegajući se, uđe u krug obasjan vatrom i skljoka se u sedeći položaj na jednu od kamenih gromada koje su zbog toga dovučene tamo. Glas pripada nekom čoveku, ni manje ni više od toga. On *svakako* nije jedan od Mudrih.

Izgleda prilično loše. Odeća mu je jedva više od dronjaka, a stari surovi ožiljci boje pepela i dudinja pružaju mu se spiralno preko onoga što se vidi od njegovih grudi. Desna noga kao da mu je slomljena i loše nameštena; postavljena je pod uglom koji, u najboljem slučaju, deluje neugodno. Ne nosi cipele; prsti na nogama su mu unakaženi i pogrešno poređani. Kad zevne, Vest primeti da mu je nekoliko zuba slomljeno i zapušteno, oštre krhotine koje još uvek stoje u pocrnelim desnim. Podseća na prebijenog psa. Kad prestane da trlja oči, Vest primeti da ima nečeg uznemirujućeg u vezi s njima, nečeg pogrešnog, ali pri svetlu vatre ne može da odredi šta je to tačno. Izmrvcareni čovek ispusti uzdah dubok kao tmina oko njih i malo se uspravi. Pogleda najpre u D’Alea, pa u Vesta.

„Zdravo, Lurde”, kaže trudeći se da zvuči veselo. „Ili se sada zoveš Vest? Zdravo, D’Ale! Zamisli da se sretnemo ovde. Gospodine Terpentine, mogu li da dobijem malo čusa pre nego što ova dvojica pokušaju da me ubiju?”

Gospodin Terpentin se zakikoće, pokrivši usta svojim dugim prstima nalik na oštrice. „Nećemo to dozvoliti, gospodine Svećo.”

„Možete me zvati samo Sveća”, kaže čovek. „Davno sam izgubio svoju počasnu titulu. Otprilike u isto vreme kad sam izgubio i svoju čast.”

Debeljko na pokretnom kauču iznenada se ukruti kad ga prepozna. Njegovo široko lice namršti se od zaprepašćenja i besa i on podigne jedan drhtavi prst. „Ti!”

„Ja”, potvrdi slomljeni čovek. „Udebljao si se, D’Ale. Ne bi trebalo da dozvoliš da nešto drugo hoda umesto tebe.”

*Kantreit* cupka na svojim tankim mehaničkim nogama, odražavajući D’Aleovu uznemirenost. Samo što ga nije udarila kap, lice mu se zacrvenelo i zajapurilo, a oči izbečile.

„Ovo... ovo je... Ko je dozvolio ovom *stvoru* da prisustvuje ovom sastanku?”

„Podsetiću vas sve”, kaže gospodin Terpentin, „da smo mi gosti i pod nekakvom zastavom primirja. Stara neprijateljstva moraju biti ostavljena po strani, gospodo, barem dok traje ovaj skup. Ma koliko to bilo teško.”

Vest je još uvek zbunjen. Ima nečeg poznatog u vezi sa Svećom.

A onda mu sine. Lice je isto, mada izubijano i slomljeno, ali izuzetna oholost koja mu je nekada ulivala život iščezla je. Vestu bi trebalo da bude drago zbog toga, ali nije. Želeo je da on bude taj koji će zbrisati Svećinu oholost. Godinama ga nije video. Mogao bi se opkladiti u debele pare da je ovaj već dvaput mrtav.

Sveća, koji je posmatrao Vestovo lice, sada se isceri. „*Evo* ga. Prepoznao si me, jelda? Možda bi želeo da obavestiš svoju porodicu da prestane da tuguje.”

Vest zuri u slomljenog čoveka. „Otkud ti ovde? Mislili smo da si mrtav.”

„O, jesam. Ne mogu biti mrtviji.” Sveća podigne mlitave ruke i zamlatara njima. „Neko je prikačio konce i sad šeta naokolo moj leš.”

„Moj brat”, kaže Vest, „želi tvoju glavu.”

„Samo nek izvoli.” Sveća se ponovo isceri, jeziv prizor. „Ako uspe da je odvoji od mog tela.”

D’Ale zareži, prekinuvši ih. „Zakleo sam se da ću, ako te ikada ponovo vidim...”

„Ma ćut’.” Sveća nehajno odmahne rukom. „*Obojica*. Smatrajte da je svaka osveta koju ste mi želeli naplaćena s kamatom. Čak i ako biste mogli da prođete pored ovog ovde Terpentina, najgore što biste mogli



da mi uradite bilo bi poput nežnog poljupca u poređenju s mojom jutarnjom rutinom. Zato se smirite i uživajte dok gledate koliko sam nisko pao. Dozvoliću vam čak da se zlobno cerite.”

„Nadam se”, kaže Vest i okrene se ka gospodinu Terpentinu, „da ovo nije naš domaćin.”

„O, ne, gospodine Veste. Bojim se da su dani kad je gospodin Sveća pravio velike planove sada sasvim nepobitno prošlost.”

Sveća napravi grimasu, ali se ne usprotivi. Prihvati pehar čusa od gospodina Terpentina, dune u piće i otpije gutljaj.

„Ovaj čovek je”, D’Ale je sada smireniji, ali daleko od toga da je opušten, „opasniji nego što znate i ako mislite da više ne kuje zavere, silno grešite. Iskusio sam njegove zavere na svojoj koži.”

Gospodin Terpentin se na to samo ponovo zakikoće.

„Pa, *hvala vam*, gospodaru D’Ale”, kaže Sveća glumeći učtivost. „Drago mi je što sam ostavio takav utisak. Gotovo sam zaboravio na vas i vaš žalosni mali grad Kanuks. Ali gospodin Terpentin je sasvim u pravu – ovih dana nisam ništa više do obično oruđe, iznova i iznova lomljeno, dok nisam po meri šake. Bojim se da su moji dani kao pokretačke sile na ovom svetu prošli. Sada služim drugom gospodaru.”

„A ko je tvoj novi gospodar?”, pita D’Ale krutim glasom. „Koju mračnu silu slediš?”

„O, najmračniju, D’Ale. Ali vrlo brzo ćete se ponovo upoznati. U međuvremenu, mogu li da dobijem još malo tog izvrsnog čusa, Terpentine? Bojim se da sam ga već iskapio. Ovaj moj novi gospodar nije neko ko obezbeđuje previše ugodnosti i odavno nisam popio ništa slatko.”

„Svakako, gospodine Svećo!” Gospodin Terpentin ponovo upotrebi počasnu titulu. Ako je ono što se priča tačno, Terpentin uživa u strogim pravilima uglednog društva, gotovo isto koliko i u tome da mu čini grozote. Počne ponovo da petlja oko svojih lonaca. S druge strane, Sveća kao da je na neko vreme odlutao u misli. Napokon se uspravi, što kao da je iziskivalo malo napora, i osmotri okupljene oko vatre. Njegove neobične oči trepere na svetlu. Upotrebi tobož uzvišen ton i raširi ruke, ističući svoje iskrivljene prste.

„Dakle! Evo nas. Idiot, budala, psihopata i dete-bog”, kaže Sveća. „Kladim se da se pitate zašto.”

„Naš domaćin je želeo...”, počne gospodin Terpentin, ali Sveća odmahne rukom da ga učutka.

„Nisam uzalud poslat ranije, Terpentine. Ti je znaš; želi da obavimo sva dosadna objašnjavanja da ne bismo traćili njeno dragoceno vreme. Ne strahuj da ću izdati našu domaćicu, prijatelju. Ako misliš da mi je telo slomljeno, čekaj samo da vidiš moj *duh*.”

Pljune u vatru, pogleda u svoje prljave šake i ponovo pogleda oko sebe svojim neobičnim očima. Njegove reči zvuče poput pripremljenog ali nerado održanog govora. Vest je ponovo zapanjen kad vidi koliko je nisko pao; ne može ni da zamisli šta se dogodilo od vremena kad ga je poznavao.

Sveća se grubo nakašlje.

„U svakom slučaju, šta mi radimo ovde? Kakva šarena družina! Kakvu bi svrhu ovaj skup ličnosti – ovaj *Konvoks*, ako baš hoćete – mogao da ima? Kakva bi nas to okolnost, u celom Hodozemlju, mogla navesti da se sastanemo ovde u mraku, iza ruba sveta i duboko ispod površine Planine? Koja bi nas sila mogla naterati da se okupimo u ovom mrtvom grobu pokopane civilizacije?”

„Nisi izgubio dar za dramatičnost”, kaže Vest pomalo kiselo.

„Pa, ne bi trebalo.” Sveća pokaže glavom na D’Alea. „Naučio sam to od njega.”

D’Ale odmahne glavom. „Ako već moram da te slušam kako pričaš, slušaću te što je manje moguće. Reci šta si hteo, dečko.”

„Nikad nisi bio naročito zabavan, *gospodaru D’Ale*”, kaže Sveća. Pogleda ponovo okupljene oko vatre, a onda uz veliku kružnu spiralu kamenog stepeništa što se penje u senke iznad njih. Na trenutak kao da je u iskušenju, kao da razmišlja da potrči i pobegne. Ali onda uzdahne i ponovo se usredsredi na okupljene dostojnike.

„Ovde smo”, kaže Sveća, „jer daleko ispod nas, toliko daleko ispod naših nogu da ljudska mašta ne može to ni da zamisli, najopasnije stvorenje koje je ikada postojalo leži vezano, u najvećem zatvoru koji su sagradili najveći čarobnjaci najvećeg doba sveta. Demon koji je

gotovo okončao naš svet kad je bio ispunjen svetlom i životom, koji bi, kad bi bio oslobođen, ugasio naše postojanje lako kao što bih ja mogao da ugasm plamen. Pričam, naravno, o džinu, koji ovog časa nespokojno leži pod nama.”

Vest prezrivo frkne, sumnjičav. Kakve su ovo budalaštine? Odmahne glavom. Ako su ga dovukli preko skoro celog poznatog sveta da bi ovo čuo, džabe je prešao toliki put.

„Džin je mrtav”, kaže on, „i to već dugo.”

Sveća se osmehne, jeziv prizor s njegovim slomljenim zubima. Njegove neobične oči blesnu. „Ne slažem se.”

Vest ustane. Ne može da veruje da je prešao toliki put zbog *ovoga!* Odluči da prekine ovu budalaštinu.

„Džin – i da budem jasan, zbog onih među nama koji nisu najbolje obavешteni, džin nekada poznat kao Kindedistrin, najsmrtonosnija tvorevina kojom nas je Majka ikada proklela, da, *taj* – mrtav je. Mrtav je već dva svetska veka. Pod našim nogama svakako postoji zatvor. Moj otac je pomogao da se on izgradi. Ali nisam prešao toliki put, pod takvim uslovima, da bih se bavio košmarima i bajkama. A ja to znam, možda bolje od ijednog živog čoveka, i uveravam vas – džin je *odavno* mrtav.”

Primarno Sivi, drevno dete, podigne svoje zlatne oči.

„Ne”, tiho kaže dečak, „nije.”